

Teaching Guide

Identifying Data					2022/23
Subject (*)	Chiropody 1		Code	750G02125	
Study programme	Grao en Podoloxía				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	1st four-month period	Second	Obligatory	6	
Language	Spanish				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Ciencias da Saúde				
Coordinador	Janeiro Arocas, Julia Maria	E-mail	julia.janeiro@udc.es		
Lecturers	Janeiro Arocas, Julia Maria	E-mail	julia.janeiro@udc.es		
Web	campusvirtual.udc.gal				
General description	<p>A materia de Quiropodología I forma parte do plan de estudos do título de Grao en Podoloxía como materia obrigatoria. Impártese no primeriro cuadrimestre e consta de 6 créditos (4 Cr. teóricos e 2 Cr. prácticos).</p> <p>Proporciona ao alumnado coñecementos sobre: Técnicas de exploración, diagnóstico e tratamento das feridas, úlceras e procesos infecciosos que afectan ao pé. Mecanismos de reparación e cicatrización. Apósitos e vendaxes. Técnicas e tratamentos quiropodolóxicos e de administración de fármacos. Características do servizo de Quiropodoloxía: Aparataxe e Instrumental. Protocolo de traballo no servizo de Quiropodoloxía Diagnóstico e tratamento dos procesos vasculares e neurolóxicos periféricos susceptibles de tratamento quiropodolóxico. Métodos de reanimación cardiopulmonar e resucitación en casos de emerxencia. Lesións térmicas: complicacións secundarias a tratamentos quiropodolóxicos.</p>				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A113	CE49 -Coñecer, diagnosticar e tratar as dermatopatías e queratopatías, o tratamento dos helomas e das súas causas. *Onicología, patoloxía e tratamento conservador do aparello ungueal
A114	CE50 -Coñecer e utilizar as técnicas e tratamentos quiropodolóxicos e de administración de fármacos
A115	CE51 - Coñecer e aplicar as técnicas de exploración, diagnóstico e tratamento das feridas, úlceras e procesos infecciosos que afectan ao pé. Coñecer os mecanismos de reparación e cicatrización
A117	CE53 - Coñecer e empregar o instrumental de Quiropodoloxía e cirurxía podolóxica, as técnicas e procedementos en prevención da infección: métodos de limpeza, desinfección, esterilización e os seus controis
A118	CE54 - Coñecer e empregar os métodos da toma de mostras para cultivos a súa derivación e interpretación
A119	CE55 - Coñecer, diagnosticar e tratar os procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé e susceptibles de tratamento quiropodolóxico
A120	CE56 - - Coñecer e aplicar os métodos de estudo, probas complementarias e valoración do paciente candidato a tratamento quiropodolóxico
A121	CE57 -Coñecer e aplicar os protocolos diagnósticos e de catalogación de risco cirúrxico
A123	CE59 - Coñecer e empregar a historia clínica, valorar e aplicar o protocolo preoperatorio e o consentimento informado
A124	CE60 - Coñecer e aplicar a Farmacoloxía específica de uso podolóxico e a farmacología pre e post cirúrxica
A128	CE64 -Coñecer e aplicar de métodos de reanimación cardiopulmonar e resucitación en casos de emerxencia
B24	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B25	CB3 -- Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B26	CB4 -Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado

B29	CG02 - Coñecer a estrutura e función do corpo humano en especial da extremidade inferior, semioloxía, mecanismos, causas e manifestacións xerais da enfermidade e métodos de diagnóstico dos procesos patolóxicos médicos e cirúrxicos, interrelacionando a patoloxía xeral coa patoloxía do pé.
B30	CG03 - Obter a capacidade, habilidade e destreza necesarias para diagnosticar, prescribir, indicar, realizar e/ou elaborar e avaliar calquera tipo de tratamento podolóxico, ortopodolóxico, quiropodolóxico, cirurxía podolóxica, físico, farmacolóxico, preventivo e/ou educativo, baseado na Historia clínica
B34	CG07 - Coñecer, deseñar e aplicar programas preventivos relacionados coa podoloxía e o fomento da atención podolóxica na poboación
C9	CT01 - - Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C11	CT03 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
C14	CT06 -Adquirir habilidades para a vida e hábitos, rutinas e estilos de vida saudables
C16	CT08 - V- Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C17	CT09 -Ter a capacidade de xestionar tempos e recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar as críticas, establecer prazos e cumprilos

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer o concepto e ámbito de aplicación da Quiropodología e empregar as técnicas de exploración, diagnóstico e tratamento das feridas, úlceras, queimaduras, reaccións cutáneas ao frío e procesos infecciosos que afectan ao pé, así como os mecanismos de reparación e cicatrización tisular.	A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123	B24 B25 B29 B30 B34	C9 C11 C14 C16
Coñecer e utilizar as técnicas e tratamentos quiropodolóxicos e de administración de fármacos.	A114 A124	B26 B29	C11 C14 C16 C17
Coñecer e empregar o instrumental en quiropodología e a toma de mostras para cultivos.	A117 A118	B24 B29 B30 B34	C9 C11 C14 C16 C17
Coñece, diagnostica e trata as dermatopatías bacterianas e os procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé e susceptibles de tratamento quiropodolóxico.	A113 A114 A115 A118 A119 A120 A121 A123	B24 B25 B29 B30 B34	C9 C11 C14 C16 C17
Coñece e aplica os métodos de reanimación cardiopulmonar e resucitación en casos de emerxencia.	A123 A128		C9 C11 C16 C17

Contents	
Topic	Sub-topic

UNIDADE DIDACTICA I	<p>Introdución á materia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partes de que consta a materia · Módulo teórico · Módulo práctico - Avaliación - Bibliografía recomendada
UNIDADE DIDÁCTICA 2	Tema 1: Concepto de Quiropodoloxía. Historia e evolución da quiropodoloxía.
UNIDADE DIDÁCTICA 3	Tema 2: Organización e acreditación dunha consulta de Quiropodoloxía. Aparataxe. Instrumental.
UNIDADE DIDÁCTICA 4	Tema 3: Probas diagnósticas, constantes vitais e Hª Clínica.
UNIDADE DIDÁCTICA 5	<p>Tema 4: Vendaxes. Concepto, clasificación e utilización.</p> <p>Tema 5: Feridas e curas en quiropodoloxía, concepto, tipos e tratamento. Hemorraxia e Hemostasia.</p> <p>Tema 6: Reaccións cutaneas ao frito: Perniosis; Conxelación; Pé de Trincheira. Concepto; Tipos e tratamento.</p> <p>Tema 7: Estudo das Queimaduras: Concepto; Etioloxía; Clasificación; Tratamento. Tratamento avanzado.</p>
UNIDADE DIDÁCTICA 6	<p>Tema 8: Recordo Anatomo-fisiolóxico da pel e os seus anexos.</p> <p>Tema 9: Estrutura da pel. Funcións. Tipos de pel. Modificacións biolóxicas.</p> <p>Tema 10: Pel senil. Efectos do sol e os raios UV sobre a pel. Pel do neno e da embarazada.</p>
UNIDADE DIDÁCTICA 7	<p>Tema11: Ulceras e Mal Perforante Plantar. Concepto; Etioloxía; Clasificación; Características; Tratamento. Técnicas de terapia avanzada.</p> <p>Tema12: Dermatopatías bacterianas. Concepto; Clínica, Evolución, Tratamento do : Absceso.</p> <p>Furúnculo. Foliculitis. Antrax. Panadizo. Impétigo. Erisipela. Flemón., Fascite necrotizante.</p> <p>Linfanxite. Adenite. Celulite. Gangrena.</p>
UNIDADE DIDÁCTICA 8	<p>Tema 13: Procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé.</p> <p>Tema 14: Situacións especiais na clínica de quiropodoloxía. Soporte vital básico.</p>

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A113 A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 B25 B26 B29 B30 B34 C9 C11 C14 C16 C17	21	29	50
Seminar	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 C9 C11 C16 C17	7	7	14
Laboratory practice	A113 A114 A115 A117 A118 A123 A124 A128 B24 B26 C9 C14 C16 C17	18	18	36

Supervised projects	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B34 C9 C11 C16 C17	0	26	26
Mixed objective/subjective test	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B30 B34 C9 C11 C14 C16 C17	2	20	22
Personalized attention		2	0	2

(*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	As sesións maxistras consisten en clases expositivas-participativas dos contidos básicos da materia, con apoio de imaxes, graficas, esquemas, etc. As sesións maxistras centraranse nos contidos principais do temario Facilitarase a o alumnado o temario cos contidos teóricos básicos da materia (sesión maxistral,seminarios e prácticas) Todo o material estará accesible o alumnado na plataforma Moodle https:// campusvirtual. udc.es/ moodle/ .
Seminar	Nos seminarios abordaranse temas específicos das unidades didácticas do temario da materia, sobre os cales se desenvolverán actividades en grupo.
Laboratory practice	A asistencia á totalidade das prácticas é obrigatoria e ás mesmas cada alumno/a deberá ir provisto de EPIS: máscara, lentes de protección, bata. Así mesmo deberá portar un cuaderno, bolígrafo e tesoiras multiusos de uso individual. Nas prácticas, cada alumno/a debe ser capaz de alcanzar os seguintes obxectivos: <ul style="list-style-type: none"> · Coñecer o instrumental, aparataxe e mobiliario necesarios para a práctica da quiropodoloxía. · Adestrarse no funcionamento, utilización e manexo do instrumental e aparataxe. · Confeccionar unha historia clínica quiropodolóxica. · Coñecer e realizar distintos tipos de vendaxes e tratamentos de curas de feridas, úlceras e lesions térmicas. · Realizar técnicas de quiropodia. · Realizar técnicas de exploración e diagnóstico quiropodolóxico. · Aplicar métodos de reanimación e resucitación cardiopulmonar. · Realizar técnicas de tratamentos quiropodolóxicos e de administración de fármacos. Ao finalizar todas as prácticas cada alumno/a deberá entregar unha memoria de prácticas seguindo unhas directrices determinadas marcadas o inicio da materia e nun prazo de entrega fixado o comenzo do curso.
Supervised projects	Realizarase un traballo en grupo dun tema relacionado coa materia cuxos requisitos e prazo de entrega comunicaranse ao comezo da docencia da materia.
Mixed objective/subjective test	Exame de preguntas test relacionadas cos contidos da materia tanto das sesións maxistras como dos seminarios, prácticas de laboratorio e traballos. O día do exame facilitarase información sobre a puntuación das preguntas.

Personalized attention	
Methodologies	Description

Guest lecture / keynote speech Seminar Mixed objective/subjective test Supervised projects Laboratory practice	A atención personalizada desenvólvese de maneira programada mediante acordo previo entre o alumnado e a profesora nun horario planificado de atención o alumnado, ou de forma virtual por correo electrónico, teléfono ou Teams.
---	--

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Seminar	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 C9 C11 C16 C17	A avaliación dos seminarios realizarase en función da presencialidade e da participación de cada alumno/a nas actividades realizadas nos mesmos.	8
Mixed objective/subjective test	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B30 B34 C9 C11 C14 C16 C17	<p>Exame de preguntas test relacionadas cos contidos da materia tanto das sesións maxistras como dos seminarios, prácticas de laboratorio e traballos tutelados. O día do exame facilitarase información sobre a puntuación das preguntas.</p> <p>Para superar a proba será necesario obter o 60% de respostas correctas do test. Cada 3 respostas incorrectas da próba test, restan 1 resposta correcta.</p> <p>Queda terminantemente prohibido acudir ao exame con calquera tipo de dispositivo electrónico (incluíndo teléfono, computador, calculadora, tablet, auriculares, gravadora, reloxo). Durante o exame todo o alumnado deberá de manter o pelo recolleito cos pavillóns auditivos visibles.</p>	60
Supervised projects	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B34 C9 C11 C16 C17	<p>Os traballos faranse seguindo as directices propocionadas pola profesora. Avaliarase o contido, metodoloxía e bibliografía consultada do traballo realizado.</p> <p>Cada grupo de alumnos realizará unha presentación e exposición do seu traballo. Os traballos, a súa presentación e defensa serán avaliados mediante rúbrica polo resto de grupos e a profesora. A profesora proporcionará ao alumnado a rúbrica de avaliación. O alumnado fará unha acta de traballo, nela contemplarase a participación do alumnado, a asignación de tarefas, desenvolvemento, planificación dos traballos tutelados e cronograma de reunións de traballo.</p> <p>E obrigatorio asistir a presentación e defensa do traballo.</p>	15
Laboratory practice	A113 A114 A115 A117 A118 A123 A124 A128 B24 B26 C9 C14 C16 C17	A asistencia ás prácticas de laboratorio é obrigatoria na súa totalidade para superar a materia. A avaliación das prácticas realizarase a través da avaliación continuada dos coñecementos, habilidades e destrezas demostrados nas prácticas e a elaboración e entrega dunha memoria final de prácticas e acta.	17

Assessment comments

Para superar a materia é necesario realizar e superar a totalidade das prácticas de laboratorio así como superar a proba mixta (nota que supón o 60 % da nota total da materia onde será preciso acadar un resultado igual ou superior ó 60% de respostas correctas do test). Unha vez superadas as prácticas e a proba mixta, para superar a materia será necesario obter unha nota media total igual ou superior ó 50% (nota numérica de 5 sobre 10) da cualificación total da materia, nota que incluírá a avaliación das metodoloxías da proba mixta, prácticas de laboratorio, seminarios e traballos tutelados.

No caso de non superar a proba mixta (resultado que supón obter menos do 60% das respostas correctas do test, sobre o 60% da nota global da materia), non se poderán sumar a esta nota, a nota resultante do resto de metodoloxías avaliadas (prácticas de laboratorio, seminarios e traballos tutelados), mentres non se supere esta proba mixta. A nota resultante do resto de metodoloxías avaliadas supón o 40% da nota total da cualificación da materia, polo tanto a materia non se pode considerar superada.

Para que as actividades propostas de cada metodoloxía poidan ser avaliadas o alumnado entregará estas actividades propostas en tempo e forma. Os coñecementos a avaliar inclúen os contidos tratados nas clases maxistrais, nos seminarios, nas prácticas de laboratorio, nos traballos tutelados, así como o material de traballo e as diapositivas que a profesora entrega o alumnado e que está colgado nas plataformas telemáticas dispoñibles para a materia, e ademáis os contidos da bibliografía recomendada. Aconsellase o alumnado completar toda a información proporcionada anteriormente consultando as fontes de información para a materia.

No caso de non presentarse ou non superar a proba mixta na primeira oportunidade, e ter superadas as prácticas, as cualificacións das prácticas, seminarios e traballos tutelados (que supoñen o 40% da nota total da materia), gardarase, e esta cualificación computará na segunda oportunidade, sempre que nesta segunda oportunidade se supere a proba mixta (que supón o 60% da nota total da materia, onde será preciso acadar un resultado igual ou superior o 60% de respostas correctas do test).

Matricula

de honra. As

condicións para a obtención dunha matricula de honra son: que o alumno obteña unha nota igual ou superior a 9,5 da

cualificación numérica da materia, sexa a mellor cualificación da clase na oportunidade avaliada e a súa evolución curricular fose significativa.

Non

presentado. O alumnado que non realice o 100% das prácticas de laboratorio, será avaliado como "Non Presentado", independentemente da súa participación noutras actividades incluíndo a proba mixta.

2ª Oportunidade: O alumnado que se presente a 2ª oportunidade, previa realización e superación das prácticas de laboratorio, e outras actividades (seminarios, traballos tutelados), aplicaráselle os mesmos criterios e porcentaxes que na primeira oportunidade. Para que estas porcentaxes computen na nota final da materia, terá que superar a proba mixta acadando unha puntuación do 60% das respostas correctas do examen test.

O alumnado que non realizou e superou as prácticas de laboratorio, para superar a materia terá que realizar obrigatoriamente e superar estas prácticas no seguinte curso académico, tendo en conta que pode volver cursar toda a materia novamente ou presentarse só as partes que non realizou e as que non superou con apto, ademáis de ter que facer a proba mixta.

Convocatorias de segunda e posteriores matrículas: Para aqueles alumnos/as que cursen a materia e teñan superadas as prácticas obrigatorias de forma completa coa cualificación de apto, e o resto de actividades, gardaráselle as notas das partes superadas, e neste caso terá que facer a proba mixta, unha vez superada computará co resto de das cualificacións superadas. Para superar a materia o estudante deberá realizar e superar as prácticas de laboratorio e a proba mixta.

Alumnado en matrícula parcial: O alumnado en matrícula parcial debe de comunicalo obrigatoriamente ao profesor responsable da materia ao comezo do curso. Para este alumnado e todos os demais é obrigatorio asistir o 100% da realización das prácticas de laboratorio. Este alumno/a debe ter en conta que na súa condición a presencialidade e participación nas diferentes actividades da materia e opcional, non obstante a cualificación dos seminarios e traballos tutelados pode obterse mediante a realización de traballos dirixidos que o alumno/a realizará de forma individual e autónoma, previo acordo coa profesora ó inicio do curso. Para poder ser avaliado o alumnado terá que entregar as actividades propostas para cada metodoloxía en tempo e forma. Neste caso o alumnado, pode acollerse a modalidade de avaliación ordinaria, ou a de aplicación dos seguintes porcentaxes: Proba mixta computará na avaliación o 75%, prácticas de laboratorio o 15%, e traballo tutelado o 10%.

Dispensa académica: No caso do alumnado con condición de dispensa a asistencia ós seminarios substituiráse pola realización de un traballo sobre un tema relacionado coa materia de Quiropodoloxía I, acordado e planificado coa profesora ó inicio do curso. Para este alumnado, igual que todos os demais é obrigatorio asistir o 100% da realización das prácticas de laboratorio. As porcentaxes aplicadas na avaliación serán as seguintes: A proba mixta computará o 75%, a realización das prácticas de laboratorio un 15% e o traballo tutelado o 10%. Para poder ser avaliadas o alumnado terá que

entregar as actividades propostas para cada metodoloxía en tempo e forma.

Convocatorias da oportunidade adiantada de avaliación : Aqueles alumnos/as que solicitasen a oportunidade adiantada de avaliación, cumpran cos requisitos, concédaselle e teñan superadas as prácticas, poderán presentarse a proba mixta. Neste caso os criterios de avaliación serán os mesmos que para o resto de alumnos.

Estudiantes de mobilidade-intercambio (Sicue, Erasmus, bilateral) No caso do alumnado con condición de estudante de mobilidade debe de comunicalo obrigatoriamente ao profesor responsable da materia ao comezo do curso. Para este alumnado e todos os demais é obrigatorio asistir o 100% da realización das prácticas de laboratorio. Este alumno/a debe ter en conta que na súa condición a presencialidade e participación nas diferentes actividades da materia e opcional no caso de solapamento de horarios, non obstante a cualificación dos seminarios e traballos tutelados pode obterse mediante a realización de traballos dirixidos que o alumno/a realizará de forma individual e autónoma, previo acordo coa profesora ó inicio do curso. Para poder ser avaliado o alumnado terá que entregar as actividades propostas para cada metodoloxía en tempo e forma. Neste caso o alumnado, pode acollerse a modalidade de avaliación ordinaria, ou a de aplicación dos seguintes porcentaxes: Proba mixta computará na avaliación o 75%, prácticas de laboratorio o 15%, e traballo tutelado o 10%.

Plaxio: Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con un suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento.

Sources of information

<p>Basic</p>	<p>Hill, Marcia J.: Trastornos cutáneos. Mosby/Doyma 1995. Umberto, P. y Sánchez-Regoña, M. Manual de dermatología práctica. J.R. Prous Editores 1995. MIX, GODFREY: Podología. Cuidados del pie. Paraninfo/Thomson Learning. 2001. Nuñez Samper M, Llanos Alcázar. Biomecánica, Medicina y Cirugía del Pie. Masson: Barcelona, 2000. Zalacain A, Ogalla JM, García-palos. Atlas y sinopsis de enfermedades cutáneas del pie. Edikamed 2008. Toni Bove. El vendaje funcional. Elsevier: 2007. Aragón/Lázaro. Atlas del manejo práctico del pie diabético. Masson 2004. Arcia, A.L./ Fernández, J.I./ Rodríguez, R. El pie diabético. Ed. Elsevier-Masson: 2004. Aragón Sánchez/Ortiz. El pie diabético. Masson: 2001. Comisión de Formación del Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Guía Práctica de protocolos quirúrgicos en Podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos: 2009. Comisión de Formación del Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Guía de protocolo del pie diabético. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. 2011. Nuñez Samper M, Llanos Alcázar. Habilidades clínicas para el tratamiento del pie. Elsevier: 2007. Turner, W.A., Merriman, L.M. Técnicas Quirúrgicas en Cirugía del Pie. Masson, Barcelona, 2004. Alonso Peña D. Atlas de Dermatología del pie. 1ª Edición. Editorial Panamérica. 2007. Gómez Ortiz, Santiago y Gómez Facundo, Santiago. Guía farmacológica de utilización en podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Barcelona: Nexus Médica Editores S.L. 2015. Viadé Juliá J. Pie diabético: guía práctica para la prevención, evaluación y tratamiento. Editorial Panamérica. 2006. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Guía de protocolos de pie diabético. Madrid: CGCOP. 2011. Sociedad Gallega de Heridas. Biblioteca y documentos de consenso. 2018. https://sghweb.es/biblioteca/ 2018. Asociación Española de Enfermería Vasculare y Heridas. Guía de Práctica clínica: Consenso sobre úlceras vasculares y pie diabético. Madrid AEEVH, 2017. Rivas Jimenez, M. Manual de Urgencias. Madrid: Médica Panamericana. 2013. SemFYC. Manual de urgencias y emergencias. Barcelona: SemFYC 2012. A.H.A. Recomendaciones RCP. Red. 2015. Consejo Europeo de Resucitación. Recomendaciones RCP. Red. 2015. Jimenez L. Medicina de urgencias y emergencias: guía diagnóstica y protocolos de actuación. Barcelona: Elsevier, 2009. Moya M. Guía rápida de actuación en urgencias. Madrid: ed Médica Panamericana 2008. Castillo M. D, León M.T. Signos y síntomas en urgencias y emergencias. Alcalá la Real (Jaén) 2009. Prieto, J. Maestre Vera, Juan Ramón. Manual de infecciones del pie. Madrid: Mileto DL 2003.</p>
<p>Complementary</p>	<p>- Romo Sanz, Mª Isabel: Tratamiento progresivo de las heridas en medio ambiente húmedo. Gráficas Cervantes S.A. 1999. - Cordero, Cabrerós, Allevato y Domotti: Manifestaciones cutáneas de las enfermedades sistémicas. Panamericana 1997. - Forbes, Jackson, Harcourt, Brace: Atlas de Medicina Interna. 2ª Edición. 1997. - Goldcher, A.: Podología. Masson S.A. 1992. - Fitzpatrick, Johnson, Wolff, Polona: Atlas de Dermatología Clínica. 3ª edición. Sursmond. 1997. - Klein, A.R. (ED.): Enfermería de Urgencias. 4ª Edición. Vol. I, II y IV. McGraw-Hill/Interamericana. 1996. - Goldcher, A.: Podología. Masson S.A. 1992. REVISTAS CIENTÍFICAS RECOMENDADAS. - Revista Española de Podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos de España. - El Peu. Colegio oficial de Podólogos de Cataluña. - Revista Internacional de Ciencias Podológicas - Podología Clínica - British Journal of Podiatric Medicine, Surgery. - The Chiropodest. The Journal of British Podiatric Medicine</p>

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Specific Anatomy of the Lower Limb/750G02104

Microbiology and Parasitology/750G02107

General Concepts of Surgery/750G02127

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

General Pathology Applied in Podiatry/750G02102

Pharmacology/750G02109

Subjects that continue the syllabus

Final Dissertation/750G02133

Practicum II/750G02135

Practicum III/750G02136

Dermatology/750G02124

Practicum I/750G02134

Preventive Podiatry/750G02114

Chiropody 2/750G02126

Pharmacological Therapy/750G02122

Podiatric Surgery 1/750G02128

Diabetic Foot/750G02131

Other comments

Gravación e fotografía. Non se poderán gravar nin fotografar, nin as clases, seminarios, talleres, exposición de traballos nin prácticas de laboratorio salvo naqueles casos excepcionais nos que a docente outorgue a súa autorización expresa e as persoas interesadas dean o seu consentimento. **IMPORTANTE PRÁCTICAS DE LABORATORIO**

Para a realización das prácticas de laboratorio é un requisito imprescindible acudir ás mesmas provistos de bata branca, lentes de protección, máscara, bolígrafo, caderno e tesoiras multiusos. Na primeira clase do curso, estableceranse os grupos de prácticas para configurar o cronograma e a relación de materiais necesarios para estas prácticas de laboratorio, polo que é básico asistir a esa primeira clase da materia. Para un mellor aproveitamento das prácticas é recomendable que o alumno/a dispoña do seguinte instrumental: Mango de bisturí do nº 3 e follas de bisturí do nº 15, pinzas de disección s/d, mosquito s/d e porta-agullas. **Objetivos de desenvolvemento sostible:**

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sostible e cumprir co obxectivo da acción número 5: ?Docencia e investigación saudable e sostible ambiental e social? do "Plan de Acción Green Campus Ferrol". ? A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase e entregaranse en formato dixital, sen impresión nin emprego de plásticos. No caso de ser necesario a utilización de papel a impresión será a dobre cara, empregando papel reciclado e evitando a impresión de borradores. ? Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural tenendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. ? Facilitarase a plena integración do alumnado que por razóns físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitaria. ? Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalo fomentando valores de respecto e igualdade. No caso de detectar situacións de discriminación por razón de xénero tomaranse medidas para corrixilas. **Plaxio:** Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel que se obtén a través de internet, sen indicación expresa da súa orixe e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese dar lugar tras o correspondente procedemento.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.